

NASIL BİR BADSEM

İzmir Şubemiz ile Jeofizik Mühendisleri ve İnşaat Mühendisleri Odaları İzmir şubeleri, Valilik, Büyükşehir Belediyesi, DEÜ ve EÜ'nin ilgili bölümleri ile MTA Bölge Müdürlüğü'nün ortaklaşa düzenlenmiş olduğu, sekreteryasını İse ağırlıklı olarak Şubemiz üyesi MTA elemanların yürütmüş olduğu BAD-8EM (Batı Anadolu'nun Depremselliği Sempozyumu) 24-27 Mayıs 2000 tarihleri arasında Kültür Merkezi (İzmir) Adnan Saygun ve Tiyatro salonlarında gerçekleştirildi,

Sempozyum akışı içinde; Doğu Akdeniz'in Tektoniği (5), Doğu Akdeniz'in Sismotektoniği (6), Morfotektonik (3), Diri Faylar (10), Deprem Kaynak Mekanizması ve Dalga Yayılım Modallemesi (2), Deprem Tehlikesi ve Riski (4), Mühendislik Sismolojisi ve Mikrobölgeleme (1), Jeodezi ve GPS Ölçümleri (1), Depremlerin Önceden Belirlenmesi Yöntemleri (1), Çevre ve Deprem (2), Jeoteknik Uygulamalar (1), Yapı-Zemin Etkileşimi (3), Zemin Mekaniği ve Jeoteknik Mühendisliği (3), Depreme Dayanıklı Yapı Tasarımı ve Projelendirme İlkeleri (6), Deprem ve Yapı Malzemeleri (3), Depremde Hasar Gören Yapıların Onarımı ve Güçlendirilmesi (1), Deprem Senaryoları (1) alanlarında yürütülmüş çalışmalara ilişkin toplam 53 sözlü sunum ve yanısıra 8 poster sunumu yapılmıştır. Bunların dışında MTA Deniz Çalışmaları Birimi'nce Marmara Bölgesi batı bölümünde MTA Sismik-1'in son çalışmalarından bulgular ve Afet İşleri Genel Müdürlüğü Deprem Birimi'nce de Paleosismoioji konularında birer sözlü sunum, biri Gölçük Depremi ertesindeki amatör kurtarma çalışmaları ve diğeri Japonya kıyılarında Tsunami konulu iki odiyovizüel sunum ile ilki Yapı Denetimi ve ikincisi ise Yerleşimi konularına ilişkin iki de panel gerçekleştirilmiştir.

Sunumlardan da izleneceği gibi, deprem çalışmaları; öncesi ve sonrasını da kap-

Düşün Bayrak
Jeoloji Mühendisi
MTA Genel Müdürlüğü

şıyacak yönde, jeoloji, jeomorfoloji, jeofizik, inşaat ve çevreyi kapsıyan multidisipliner bir çalışmadır. Bu açıdan, gerek Sempozyum'a ve gerekse de genelde deprem çalışmalarına ilişkin bazı noktalara değinmek yararlı olacaktır.

-Bildirili Yunan katılımcıların yer almasına karşın, Yunanistan mesleki-tekniik örgütlenmeleri yöneticilerinin çağrılı konuşma önerisini yanıtı bırakması bu alanda ortaklaşa yürütülebilecek çalışmalar ve gelecekte ortak düzenleme konusunda bir olanağın elden kaçmasına yolaçmıştır,

-Genelde akademisyenlerin katılımının istenen düzeyde olmayışı ve dahası Düzenleme Kurulu'nda yer alan bazı akademisyenlerin de sadece ilk gün katılımı, sorunlara ve çalışmalara yönelik bilgi aktarımının ve tartışmaların olması gereken boyutta gerçekleşmeyişi sonucunu üretmiştir. Gerçekte, özellikle bilim adına konuşabilecek kurumların bu tür düzenlemelerde yoğun olarak yer alması bilimin ve uygulamaların ülke düzleminde daha iyi bir geleceğe taşınmasının gerek koşuludur,

-Özellikle Marmara ve Ege bölgelerinde yoğun tektonik aktiviteye, kaynak mekanizmalarına ve modellemeye ilişkin tartışmalı çok konunun olduğu Sempozyum akışı içerisinde gözlenmiştir. Bu nedenle, oluşturulacak (ya da varolanların işlevselleştirileceği) bir Deprem Bilgi Merkezi'nde tüm ülkeye ilişkin çalışmalar ve sonuçlarının depolanması ve isteyen akademisyen ya da uygulamacının kolaylıkla yararlanması sağlanmalıdır. Böy-

le bir örgütleme siyasi-bürokratik ve akademik rant yönelişlerinden uzak bir yapıda olmalıdır. Bu birim ülkedeki tüm aktif ve olası aktif fay alanlarındaki sismite ve mikrosismiteyi kayıtlayıcı ve belgeleyici bir ağı da içermelidir. Bu tür bir örgütlenme deprem konusunda zihinleri bulandırıcı spekülasyonları gidermenin tek aracı olabilecektir.

-İzmir metropolitan alanı için deprem senaryo çalışmalarının günümüze değin yeterli ölçüde oluşturulamamış olması bir yetersizlik olarak alınmalıdır. Ancak, yürütülmesine yeni başlanmış olan Radius Projesinin bu yetersizliği gidereceğini ummak gerekir. Bu türden çalışmalar tüm 1, derece etki alanındaki yerleşmeler için de yürütülmelidir.

-Deprem çalışmalarında geçmiş deprem izlerinin hendek açımı ile belirlenmesinin modelleme ve periyodları öngörmeye ne ölçüde gerekli olduğu tartışmalarda açığa çıkmıştır. Bu anlamda, paleosismoloji çalışmalarının sistemli bir proje çerçevesinde yaygınlaştırılması gereklidir.

-Yerleşilecek bir alanda zeminin tüm özellikleri ve zemine ilişkin değişkenler jeolojik ve jeoteknik çalışmalar ile belirlenebilir, Jeoteknik çalışmalar ise temel jeoloji ve kaya-zemin mekaniği nosyonlarını almış olan elemanlarca yürütülebilir. Bu nedenle, jeoteknik çalışmalar belirli bir disiplinin tekelinde olmayıp, disiplinlerin birbirlerini tamamladığı bir alandır. Bir diğer deyişle, yapı aşamasına değin jeoloji ve jeoteknik, yapı aşamasında ise tümü ile inşaat disiplini ağırlıklı bir çalışma yürütülmelidir.

Konumuza dönersek; söylenmesi gereken, bu tür düzenlemelerin, yürütülecek yeni çalışma ve projelerin (erken de olsa) yeni ön sonuçlarının katkısı açısından ılda bir oluşturulması kurumlaşması açısından yararlı olacaktır.